

XXIII TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Tr 9:13-19)

Lugemine Saalomoni Tarkuseraamatust:

Missugune inimene suudab ära mõista Jumala kavatsused, või kes oskab aru saada, mida tahab Jumal. Surelike mõtlemised on haprad ja meie mõtted käivad eksiteed; sest kõdunemisele määratud ihu lasub raskesti hinge peal ning maine eluase koormab vaimu, nii et sel on palju muret. Vaevu suudame haarata sedagi, mis maa peal, raskustega leiame selle, mis on meie käeulatuses. Kes aga suudaks ära mõista seda, mis on taevas. Kes oskaks ära tunda sinu tahet, kui sina ei kingiks tarkust ega lähetaks ülalt oma Vaimu. Nii said sirgeks nende teed, kes maa peal elavad, ja inimesed õppisid mõistma, mis on sinule meelepärane, ning pääsesid tarkuse abil.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 90:3-4. 5-6. 12-13. 14.17 R:14)

R: Issand, sina oled meie varjupaik põlvest põlve.

Sina lased inimesel taas põrmuks saada

ja ütled: pöörduge tagasi, teie, inimeselapsed!

Sest tuhat aastat on sinu silmis nagu eilne päev, kui see on möödunud

ja nagu vahikord öösel.

R:

Sina uhud nad ära ja unenäoks nad saavad,

nagu rohi, mis hommikul haljendab –

hommikul see õitseb ja hällib,

õhtuks see närtsib ja kuivab.

R:

Õpeta meid arvestama oma päevi,

et me saaksime targa südame.

Pöördu tagasi, Issand, miks viibid nii kaua?

Ja ole armuline oma sulaste vastu.

R:

Täida meid hommikul oma heldusega,

siis me hõiskame ja oleme rõõmsad kogu eluaja.

Tulgu Issanda, meie Jumala, arm meie üle,
meie kätetööl lase korda minna, korda minna lase me kätetööl.

R:

(Teine lugemine Fm 9b-10.12-17)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast Fileemonile:

Mina, Paulus, olen vana mees, kes Kristuse pärast vangis istub; ja ma palun sind oma lapse Onesimose pärast, kelle isaks ma olen saanud vangipõlves. Ma saadan ta sinu juurde tagasi, tema – see tähendab mu enda südame. Ma oleksin meeleldi tahtnud, et ta minu juurde jääks ja kannaks sinu asemel minu eest hoolt, nii kaua kui ma evangeeliumi pärast vangis olen. Aga ilma sinu nõusolekuta ei taha ma teha midagi, et sinu hea tegu poleks sunnitud, vaid vabatahtlik. Ometi oli ta just sellepärast mõneks ajaks sinu juurest ära, et sa saaksid ta tagasi igaveseks, ja nüüd mitte enam orjana, vaid ülemana orjast – armsa vennana. Minu jaoks ta on juba vend, ja kui palju enam sinu jaoks – nii inimesena kui Issanda ees. Niisiis, kui sa mind oma vennaks pead, siis võta teda vastu nagu mind ennast.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 8:12)

Halleluuja. Nii ütleb Issand: mina olen maailma valgus,
kes minu järel käib, sellel on eluvalgus. Halleluuja.

(Evangeelium Lk 14:25-33)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Sel ajal käisid paljud inimesed Jeesuse järel, aga tema pöördus nende poole ja ütles: “Kui keegi tuleb minu juurde, aga ei vihka oma isa ja ema, naist ja lapsi, õdesid ja vendi ning lisaks veel oma elu, see ei saa olla mu jünger. Kes ei kanna oma risti ega käi minu järel, see ei saa olla mu jünger. Sest kes teie seast, kui ta tahab torni ehitada, ei istu enne ega arva kulusid kokku, kas tal ikka on küllalt vara selleks, et toime tulla. Muidu võib juhtuda, et kui ta aluse on valmis teinud aga ei suuda lõpetada, hakkavad need, kes seda näevad, teda pilkama ja ütlema: “See mees hakkas ehitama, aga ei tulnud toime.”

Või kui keegi kuningas läheb sõtta teise kuninga vastu, eks istu ta siis enne ja pea nõu, kas ta ikka suudab kümne tuhande mehega seista selle kuninga vastu, kes kahekümne tuhandega teda vallutama tuleb? Ja kui ta arvab, et ei saa hakkama, eks ta läkita siis, kui vaenlane on alles kaugel, oma

saadikud tema käest küsima, mis tingimustel ta võiks rahu sõlmida. Nõnda ka igaüks teie seast, kes ei jäta maha kõike, mis talle kuulub, ei saa olla minu jünger.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, vihkamine on väga tugev tunne. Enamasti on selle põhjuseks kogetud ülekohus, mille jäetud jäljed pole möödunud, vaid on jäänud kestma ning toidavad vihkamist jätkuvalt. Andestada ja unustada saab kergemini siis, kui ülekohtute gija palub andestust – kuid seda juhtub harva. Unustada ja minna lasta on kergem ka siis, kui ülekohus ei toonud kaasa nii raskeid tagajärgi, et nad end ohvri edasises elus igal päeval meenutaksid: ilma jäämine tervisest või lähedasest inimesest, rasked majanduslikud kaotused või alusetult mõistetud vanglakaristus.

Vihkamine ei teki päris iseenesest, kuigi see võib olla ka välise maailma suhtes irratsionaalne. Tuleb ette, et mingi ohutunde ajal, olgu see siis põhjendatud või põhjendamata, võtab keegi aluseks halva kogemuse ühe inimesega ning tuletab sellest vihkamise tervete rahvaste või mõtteviiside vastu. Näiteks tundub, et juba mõnda aega on täiesti lubatud vihata valgeid keskealisi mehi ja konservatiivseid poliitikuid.

Paraku, vihates teisi, peame alati meeles pidama, et keegi võib vihata meid – ja mitte ebaõiglaselt, vaid tõesti meie kurjade tegude tõttu.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, miks peab kogu see maailm olema üldse nii vastuoluline? Me teame, et kuigi meie vanavanemad ja vanemad on meile armsad, siis ükskord jäävad nad vanaks ja viletsaks ja lõpuks surevad ära. Kui meil on tore elukaaslane, siis on meil kogu aeg instinktiivne mure, kuidas teda hoida, et ta tervis vastu peaks, et tal oleks meiega hea olla ning et ta oleks ettevaatlik nii tänavaliikluses kui ohtlike tööriistadega. Samuti jääb vanematel alati mure laste ja lastelaste pärast, sest nad teavad, et kunagi peavad nad neist lahkuma. Siis on lapsed ärasaatjate rollis, kui vanemad lähevad oma igaveste lootuste maale, võtma Jumalalt vastu seda, mida nad on ära teeninud.

Muidugi me teame ka, et lapsed ja kõik järgmised põlvkonnad, kes neist veel kunagi alguse saavad, ei jää maa peale. Nad tulevad meile järele, nii nagu meie lahkume oma vanemate järel, lootes neid taas kohata seal, kus kõik on selge, kus pole enam kohta vihale ega vihkamisele, kus on armastus ja andeksandmine... või vähemalt siin maailmas tahame me meeeldi nii loota.

Õeldakse sageli, et armastusest vihkamiseni on ainult üks samm. Mõeldes maailma kaduvusele tuleb tõesti masendus peale, sest mis kasu on sellest, et maailmas on ka palju ilusat, nii looduses kui inimestes; mis mõte on maisel elul, kui kõik on kaduv, kui meie ise oleme kaduvad ja kui kõik, mis meil on lubatud siit maailmast igavikku kaasa viia, on vaid meie eluraskustest räsitud hing...

Ja oleks siis veel, et me teaksime, kuidas Jumal meid meie elu lõpul hindab? Võibolla selgub, et hoolimata pingutustest pole me täitnud seda ülesannet, mida meilt oodati, ja oleme just need, keda Jeesus silmas pidas, kui ta ütles: “Ma ei ole teid kunagi tundnud, minge ära minu juurest, te ülekohtutehijad!” (Mt 7:23)

Kõigele sellele mõeldes tunneb inimene tõesti nõrdimust ja nõutust, vihkamist iseenda ja maailma vastu. Mõni kaotabki selle pärast oma usu Jumalasse, teisi hoiab tagasi Jumalat vihkamast ainult viimane ettevaatusekübe ja Jeesuse sõnad, kui ta ütleb: “Kui keegi tuleb minu juurde, aga ei vihka oma isa ja ema, naist ja lapsi, õdesid ja vendi ning lisaks veel oma elu, see ei saa olla mu jünger...” See tähendab: Jumal teab meie kitsikust, ta on teinud maise kaduvusega leppimise osaks meie elust ja meie kutsumusest.

Kuid see meeleheide on ka inimtunnetuse tumedaim sügavik, kus inimene peab ära käima, et siis tõusta ja pöörduda tagasi kõigi nende probleemide lahendamise juurde, mida ta lahendada suudab. Sest kui inimesel on surematu hing, siis peabki ta pühendama end võitlusele nii iseenda kui teiste inimeste surematute hingede õndsuse eest. See on kõige tähtsam.

Armsad õed ja vennad, elutarkus ei seisne ainult härja kombel sarved ees võitlusesse tormamises, vaid see sisaldab ka kompromisse. Kui meil pole vara, et ehitada suurt maja, siis tuleb ehitada väiksem, ja kui me ei suuda vastast võita jõuga, siis tuleb minna kokkulepetele, nii nagu Jeesus meid on õpetanud.

Kuigi me teame, et maailm on kaduv, peame ammutama jõudu kõigest ilusast ja heast, mida me selles elus kogeda saame. Tuleb armastada inimesi, armastada loomi ja linde, nautida loodust, lillelõhna ja kauneid päikeseloojanguid, olla rõõmus sõpradega üheskoos vaba aega veetes – et meile jääks rõõmus lootus, lootus, et kõigest kaduvusest pääsemine on olemas ja see on avatud kõigile hea tahtega inimestele, kes annavad endast parima. Aamen.